

VLAAMSE GEMEENSCHAP

VLAAMSE GESCHILLENRAAD VOOR RADIO EN TELEVISIE

Rolnummer: 50
beslissing nr.: 2/2003
van 5 februari 2003

BESLISSING

Inzake: GEMEENTE RUMST tegen ATV

Procedure

1. Met een ter post aangetekende brief van 18 december 2002 heeft de gemeente Rumst een klacht ingediend tegen de vzw Antwerpse Televisie (ATV), met betrekking tot een nieuwsflits uitgezonden op 5 december 2002. Het bewuste item handelde over een petitie van buurbewoners rond overlast van ratten in hun buurt. De initiatiefneemster werd daarbij aan het woord gelaten.
2. Bij brief van 30 december 2002 heeft ATV gereageerd op voormelde klacht.
3. Met een ter post aangetekende brief van 9 januari 2003 werden de klagende partij en de verwerende partij uitgenodigd voor de hoorzitting van 5 februari 2003.
4. Op 5 februari 2003 heeft de Geschillenraad beide partijen in hun betoog en verweer gehoord, de klagende partij vertegenwoordigd door mevrouw Fr. Van der Wildt, schepen van de Gemeente Rumst, en de heer Fr. Happaert, milieudienst gemeente Rumst, ATV vertegenwoordigd door de heren J. Van Broeckhoven, voorzitter, en H. Hellemans, hoofdredacteur.

Feitelijke toedracht

5. Op initiatief van mevrouw I. Mertens werd in de gemeente Rumst een petitieactie op touw gezet rond een rattenplaag in de wijk Schensbossen. Die petitie werd door 530 personen ondertekend.
6. Naar aanleiding van de petitieactie heeft ATV een nieuwsflits over het item gemaakt, dat meermaals werd uitgezonden op 5 december 2002. Daarbij werd mevrouw Mertens aan het woord gelaten; het interview werd afgewisseld met beelden en off-screen commentaar vanwege de ATV-redactie.

7. De tijdens de nieuwsflits geopperde stelling dat de rattenplaag verband hield met de slechte kwaliteit van de door de gemeente gebruikte witte, composteerbare afvalzak waarin groente-, fruit- en tuinafval wordt ingezameld, schoot bij het gemeentebestuur in het verkeerde keelgat. Volgens het gemeentebestuur voldoen de gebruikte afvalzakken wel degelijk, hetgeen ze staven met een keuringsattest van AIB-Vinçotte, en worden de zakken wekelijks opgehaald terwijl ze vanaf het ogenblik van het vullen nog minstens 14 dagen voldoende stabiel zijn. Omdat een belangrijk aspect van het gemeentelijk afvalbeleid met de berichtgeving onderuit wordt gehaald, nam de gemeente telefonisch, per e-mail en per fax contact op met ATV, om duidelijk te maken dat er geen enkele aanwijzing is dat er een verband bestaat tussen het probleem met de ratten en het gebruik van de witte composteerbare zak. ATV heeft echter geen reactie van de gemeente, noch een rectificerend bericht uitgezonden.

Gegrontheid van de klacht

8. Op grond van artikel 53, 9°, van het omroepdecreet dienen de journaals van de regionale omroepen te beantwoorden aan de gangbare normen inzake journalistieke deontologie.

Gelet op de journalistieke vrijheid komt het de Geschillenraad niet toe zich bij het maken van keuzes bij het samenstellen van informatieprogramma's in de plaats van de nieuwsdienst te stellen. Het maken van deze noodzakelijke keuzes leidt niet automatisch tot een schending van de onpartijdigheid- en waarheidsgetrouwheidsverplichting. Wel moet kunnen worden aangetoond dat de selectie steunt op criteria en verschillen die relevant zijn voor de gemaakte keuzen. Aldus hangen de nieuwswaarde van een gebeurtenis en de vraag hoe of erover moet worden bericht af van een geheel van gegevens en omstandigheden, in hun samenhang te evalueren volgens de regels van de journalistieke deontologie. De Geschillenraad dient na te gaan of ATV de gemaakte keuzes objectief en redelijk verantwoordt.

ATV verantwoordt de keuzes gemaakt inzake de berichtgeving over het item als volgt :

“De uitspraken en de kritiek die door de gemeente Rumst wordt aangehaald zijn voor rekening van de geïnterviewde. De leden van de Geschillenraad zullen hierbij wel merken dat de reportage vooral een portret is van een strijdbare burger.

In de argumentatie van de gemeente Rumst (5 punten) worden nergens de uitspraken van de geïnterviewde op een gefundeerde wijze weerlegd. Er wordt vooral veel aandacht besteed aan de kwaliteit van witte composteerbare zakken. In zoverre zelfs dat een volledig dossier over de zakken wordt meegestuurd naar de "Geschillenraad voor radio en televisie". Wij begrijpen dat dit voor elke gemeente een "gevoelig" punt is, maar dit was niet het onderwerp van de reportage. Als gemeente heeft Rumst verschillende kanalen ter beschikking om zijn afvalbeleid toe te lichten. Het lijkt ons dan ook niet opportuun dat een regionaal tv-station moet gebruikt worden om inwoners te informeren over al langer gekende maatregelen. De gemeente Rumst laat in de argumentatie uitschijnen als zou er geen rattenprobleem in de buurt zijn. In de reportage is daarentegen sprake van verdeling van honderden ratten”.

Indien ATV, zoals zij beweert, met het nieuwsitem de bedoeling had een portret te maken van een strijdbare burger, blijkt niet wat de relevantie was van de off-screen commentaar over de toedracht van de zaak. Bij het bekijken van het beeldmateriaal van de betrokken uitzending heeft de Geschillenraad immers kunnen vaststellen dat daarbij door ATV expliciet werd verwezen naar de composteerbare huisvuilzakken als één van de oorzaken van de rattenplaag en werd gesteld dat de kwaliteit van de zakken zo slecht is dat ze ratten aantrekt.

De garantie van vrije meningsuiting die artikel 10 EVRM aan journalisten biedt, is gekoppeld aan de voorwaarde dat de betrokkenen te goeder trouw handelen teneinde, met respect voor de journalistieke deontologie, exacte informatie te verstrekken die betrouwbaar is (EHRM, 27 maart 1996, Goodwin t. Verenigd Koninkrijk, nr. 39; EHRM, 21 januari 1999, Fressoz en Roiret t. Frankrijk, nr. 54; EHRM, 20 mei 1999, Bladet Tromsø en Stensaas t. Noorwegen, nr. 66). Feitelijke informatie dient onpartijdig te worden verzameld, in welk geval de omroep zelf tot op zekere hoogte garant staat voor de correctheid ervan, ofwel, inzonderheid wanneer over de juistheid ervan controversen bestaat, dienen volgens het deontologische beginsel "hoor en wederhoor" de verschillende zienswijzen te worden vermeld of aan bod gelaten.

9. In dit concrete geval heeft de omroep sommige elementen van de door de initiatiefneemster van de enquête verstrekte informatie tot de hare gemaakt, zonder de feitelijke juistheid ervan op een of andere manier na te gaan en ook zonder er afstand van te nemen. Integendeel kon door de manier van voorstellen, de kijker de indruk krijgen dat de off-screen voorgelezen informatie van ATV zelf uitging.
10. Zeker nadat de gemeente contact had opgenomen met de omroep om haar standpunt kenbaar te maken, moest het voor ATV duidelijk zijn dat ze de correctheid van de verstrekte informatie niet kon garanderen. Desondanks heeft de omroep geen enkel initiatief genomen om het beeld van de gehele zaak dat zij haar publiek had gegeven enigszins te relativeren, al was het maar door in een volgende nieuwsuitzending te vermelden dat de zienswijze die uit het nieuwsitem bleek, door de gemeente werd betwist.

Aldus heeft ATV in dit nieuwsprogramma een gangbare norm inzake journalistieke deontologie overtreden.

OM DIE REDENEN:

DE VLAAMSE GESCHILLENRAAD,

verklaart de klacht ontvankelijk en gegrond;
vermaant ATV.

Aldus te Brussel uitgesproken op 5 februari 2003 door de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie, samengesteld uit O. Grawet, voorzitter, J. Baert, J. Vandyck, M. Van Liedekerke, M. Van Nieuwenborgh, L. Van Roy en E. Verstraete.

De voorzitter

De secretaris

O. GRAWET

M. CHATELET

